

SZKOLNY PROGRAM

PROFILAKTYKI

Szkoły Podstawowej nr 13

im. K. Makuszyńskiego

w Częstochowie

ZAGADNIENIA OGÓLNE

Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art.72
- Konwencja Praw Dziecka art.3, 19, 33
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lipca 2015 r w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach**

OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Szkolny Program Profilaktyki dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów szkoły podstawowej i będzie realizowany podczas zajęć lekcyjnych z wybranych przedmiotów, godzin do dyspozycji wychowawcy klasy oraz na zajęciach pozalekcyjnych. Realizacja programu z dorosłymi będzie prowadzona podczas szkoleniowych rad pedagogicznych, spotkań zespołów samokształceniowych oraz zebrań z rodzicami.

Aby maksymalizować efektywność oddziaływań, program realizowany będzie metodami wielostronnego kształcenia i stymulacji aktywności komunikacyjnej uczniów. Proponuje się zatem:

- metody aktywne, np. burza mózgów, drzewko decyzyjne, praca w grupach, drama, odgrywanie ról, twórczość artystyczna
- metody eksponujące np.: pokaz, demonstracja, inscenizacje, wystawy
- metody praktyczne, np.: gry i zabawy interakcyjne, redagowanie gazetki szkolnej, wycieczki
- metody podające: wykład, pogadanka, rozmowa, dyskusja

Praca będzie prowadzona indywidualnie, grupowo i zespołowo.

Cele SPP

Cele ogólne:

1. Promowanie zdrowego stylu życia
2. Doskonalenie podstawowych umiejętności interpersonalnych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w środowisku, w tym szkolnym
3. Dostarczenie informacji na temat skutków zachowań agresywnych i ryzykownych

Cele szczegółowe:

1. uczniowie:

- w praktyce wykorzystują wiedzę dotyczącą zdrowego stylu życia i odpowiedzialności za własne zdrowie
- posiadają wiedzę na temat uzależnień i ich następstw
- posiadają podstawowe umiejętności psychospołeczne w zakresie efektywnego komunikowania się, rozwiązywania problemów oraz podejmowania decyzji
- potrafią wybrać taki sposób spędzania wolnego czasu, który zaspakaja ich potrzeby i jest społecznie akceptowany
- nie stwarzają sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ich i innych

2. rodzice:

- poszerzą wiedzę na temat uzależnień, mechanizmów agresji i przemocy
- pogłębią swoje umiejętności wychowawcze

3. nauczyciele:

- podwyższą swoje kompetencje wychowawcze i profilaktyczne

Spodziewane efekty

W wyniku realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki

uczniowie:

- będą w praktyce wykorzystywać zdobytą wiedzę na temat zdrowego stylu życia oraz uzależnień,
- zdobędą istotne umiejętności psychospołeczne, takie jak: umiejętności komunikacyjne, skuteczne odmawianie, empatia
- utrwalą postawę odrzucającą wszelkie nałogi , przemoc i agresję oraz cyberprzemoc

rodzice i nauczyciele:

- usystematyzują swoją wiedzę na temat uzależnień , mechanizmów agresji i niebezpieczeństw związanych z niewłaściwym korzystaniem z sieci
- podwyższą swoje kompetencje wychowawcze oraz profilaktyczne

EWALUACJA

Szkolny Program Profilaktyki będzie systematycznie monitorowany, poddawany ewaluacji. Podstawowymi metodami i technikami ewaluacji będą:

- badania ankietowe skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców
- analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne, teczki wychowawców, dokumentacja pedagoga szkolnego)
- obserwacja pracy uczniów i nauczycieli
- rozmowy z uczniami i ich rodzicami

Wnioski z ewaluacji będą sporządzone w postaci raportu i przedstawione Radzie Pedagogicznej i rodzicom na koniec roku szkolnego. Posłużą one do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian o większej sile oddziaływania.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Zapobieganie agresji i przemocy

Cele:

- Tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery w szkole
- Zwalczanie przejawów agresji i nietolerancji
- Zapobieganie cyberprzemocy , bezpieczne korzystanie z portali społecznościowych
- Przestrzeganie prawidłowych norm zachowań w różnych środowiskach
- Uczenie świadomego decydowania o sobie i ponoszenia konsekwencji własnych decyzji
- Uczenie zachowań asertywnych

<i>Zadania</i>	<i>Działania</i>	<i>Odbiorca</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
Pogłębianie wiedzy na temat radzenia sobie z agresją	-Prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych, dotyczących agresji, asertywności i tolerancji -Zajęcia warsztatowe na temat radzenia sobie z negatywnymi emocjami -Zajęcia warsztatowe na temat umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów - zajęcia warsztatowe na temat kultury i bezpieczeństwa w korzystaniu z portali społecznościowych -Udział w konkursach promujących kulturę słowa , zapobiegających agresji słownej i utrwalających zasady dobrego wychowania	uczniowie	wychowawcy, pedagog
	-Udział w szkoleniowych radach pedagogicznych i formach doskonalenia nauczycieli -Wymiana spostrzeżeń i doświadczeń -Realizacja wewnątrzklasowych założeń zapobiegających agresywnym zachowaniom uczniów	nauczyciele	dyrektor, nauczyciele wychowawcy

	-Organizowanie spotkań ze specjalistami - Zapoznanie z kryteriami ocen z zachowania i bieżącymi wpisami o zachowaniu ucznia - Zapoznanie z zakresem udzielanej pomocy przez pedagoga szkolnego -Prowadzenie pedagogizacji podczas zebrań	rodzice	wychowawcy, pedagog
Kształtowanie tolerancji w stosunku do drugiego człowieka	-Organizowanie zajęć integracyjnych -Wycieczki -Inscenizacje tematyczne -Spotkania z zaproszonymi gośćmi -Zajęcia warsztatowe uczące rozumienia problemów grupy rówieśniczej - zajęcia kształtujące postawy młodego człowieka wobec ruchów imigracyjnych w Europie	uczniowie	wychowawcy

Promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień

Cele:

- Dostarczenie informacji na temat uzależnień, w szczególności narkomanii i dopalaczy z podkreśleniem niszczącego działania na organizm
- Kształtowanie zachowań asertywnych ze szczególnym uwzględnieniem skutecznego odmawiania
- **Profilaktyka postaw niepożądanych w rodzinach poprzez integrację działań na linii dziecko - rodzic, podniesienie poziomu wiedzy z zakresu uzależnień**
- **Wprowadzanie nowych nawyków żywieniowych w obrębie szkoły ; dostosowanie jakości żywienia i produktów spożywczych do potrzeb i wieku rozwojowego uczniów**
- **Wstępne diagnozowanie stanu zdrowia uczniów**
- Wyrabianie nawyku dbania o własne zdrowie
- Wskazywanie sposobów spędzania czasu wolnego
- **Monitorowanie zachowań uczniów na terenie szkoły; wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa**

<i>Zadania</i>	<i>Działania</i>	<i>Odbiorca</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
Prowadzenie edukacji w zakresie profilaktyki uzależnień	-Spotkania ze specjalistami -Konkursy i przedstawienia profilaktyczno-zdrowotne -Prezentowanie filmów na temat zagrożeń wynikających z uzależnień w szczególności narkomanii -Zajęcia wychowawczo-edukacyjne dotyczące uzależnień w szczególności narkomanii i dopalaczy -Ekspozycje, druki, ulotki o tematyce uzależnień w szczególności narkomanii - spotkanie ze specjalistami od uzależnień, warsztaty na temat środków psychoaktywnych - w ramach działalności CARS- „Otwórz się na jutro już dziś” - Udział w ogólnopolskich badaniach ankietowych - „Zachowaj trzeźwy umysł” - Realizacja programów profilaktycznych w ramach kampanii antynikotynowej - „Czyste powietrze wokół nas” „Nie pal przy mnie proszę”i „Znajdź właściwe rozwiązanie”	uczniowie	wychowawcy, , pedagog, świetlica, pielęgniarka
	-Organizowanie spotkań ze specjalistami -Prowadzenie pedagogizacji podczas zebrań	rodzice	wychowawcy, pedagog
	-Udział w szkoleniowych radach pedagogicznych i formach doskonalenia nauczycieli, -Wymiana spostrzeżeń i doświadczeń	nauczyciele	dyrektor, pedagog, nauczyciele

Promowanie zdrowego stylu życia	-Realizacja Programu Edukacyjnego „Trzymaj formę”, - Udział w akcjach „Owoce w szkole” i „Mleko w szkole” - Organizacja II śniadania -Udział w imprezach prozdrowotnych: szkolne targi zdrowej żywności, warsztaty kulinarne, konkursy wiedzy na temat zdrowego stylu życia, wystawy plastyczne i fotograficzne, projekcja filmów, pogadanki i wykłady; - analiza nawyków żywieniowych uczniów , kształtowanie nowych stylów odżywiania w oparciu o składniki niezbędne dla rozwoju młodego organizmu; dostosowanie asortymentu sklepiku szkolnego i stołówki -Spotkania z pracownikami służby zdrowia: badania profilaktyczne postawy ciała, fluoryzacja zębów, kontrola czystości głowy – zapobieganie wszawicy, profilaktyka grypy, boreliozy i innych chorób zakaźnych, szczepienia ochronne; udział w bezpłatnych badaniach diagnostycznych i profilaktycznych w ramach działalności szkolnego koła PCK -Zajęcia z gimnastyki korekcyjnej - udział w międzyszkolnych konkursach prozdrowotnych - „Umiemy i chcemy ratować”, „Zdrowie na talerzu” -Udział w zajęciach ruchowych, szkolnych i pozaszkolnych, ćwiczeniach śródlekcyjnych, zajęciach na pływalni, zawodach sportowych - prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów i rodziców w ramach CARS -Organizowanie alternatywnych form aktywności: wycieczki, rajdy Festyny - Uświadomienie konieczności dbania o higienę osobistą, higienę jamy ustnej, higienę pracy i wypoczynku	uczniowie	pielęgniarka, nauczyciele, wychowawcy klas
---------------------------------	--	-----------	--

	-Organizowanie spotkań ze specjalistami -Prowadzenie pedagogizacji podczas zebrań -Udział w festynach rodzinnych, turniejach sportowych, wycieczkach	rodzice	wychowawcy
	-Udział w szkoleniowych radach pedagogicznych i formach doskonalenia nauczycieli - Realizacja tematyki prozdrowotnej na zajęciach z wychowawcą -Opracowywanie programów i regulaminów imprez	nauczyciele	dyrektor, pedagog, nauczyciele

Dbanie o bezpieczeństwo uczniów	-Realizacja tematyki dotyczącej bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią na zajęciach z wychowawcą -Wprowadzenie monitoringu na terenie szkoły w celu poprawy bezpieczeństwa uczniów - Zapoznanie z zasadami bezpiecznego poruszania się pieszego i rowerzysty -Konsekwentne przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i obowiązujących regulaminów klasopracowni, sali gimnastycznej i innych pomieszczeń szkolnych -Organizowanie konkursów na temat bezpieczeństwa - Szkolenie teoretyczne i praktyczne dotyczące przepisów ruchu drogowego - Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową - Udział w konkursach dotyczących znajomości przepisów ruchu drogowego -Dostarczenie informacji na temat bezpiecznego zachowania podczas przerw śródrocznych (wakacje, ferie) - realizacja tematyki dotyczącej bezpieczeństwa dziecka w kontaktach z dorosłymi na zajęciach z wychowawcą	uczniowie	wychowawcy nauczyciele pedagog
	-Zapoznanie z przepisami BHP i konsekwencjami ich nieprzestrzegania, rzetelne pełnienie dyżurów	nauczyciele	dyrektor nauczyciele
	-Organizowanie pogadanek i spotkań ze specjalistami	rodzice	wychowawcy

Przewycięzanie niepowodzeń szkolnych, trudności w uczeniu się i zachowaniu uczniów.

Cele:

- Kształtowanie umiejętności pokonywania trudności w uczeniu się i zachowaniu
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości
- Kształtowanie umiejętności interpersonalnych

<i>Zadania</i>	<i>Działania</i>	<i>Odbiorca</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
Poznanie swoich mocnych i słabych stron	-Diagnozowanie trudności uczniów w obszarze dydaktyczno-wychowawczym -Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną -Kierowanie do odpowiedniej formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizowanej przez szkołę - Wsparcie rozwoju uczniów niepełnosprawnych w szkole -Zajęcia warsztatowe na temat budowania pozytywnego obrazu siebie -Promocja uczniów szczególnie uzdolnionych na zajęciach pozalekcyjnych kół zainteresowań Opracowanie programu nauczania z matematyki dla uczniów szczególnie uzdolnionych -Prezentacja talentów podczas Festynów Szkolnych	uczniowie	nauczyciele, pedagog, wychowawcy

Pomoc w pokonywaniu trudności w nauce i zachowaniu	-Prowadzenie zajęć wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych -Organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom mającym trudności w nauce -Organizowanie zajęć edukacyjnych dotyczących sposobów skutecznego uczenia się, rozwijających twórcze myślenie - Prowadzenie zajęć rozwijających umiejętności psychospołeczne - dostosowanie wymagań edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów z potrzebą kształcenia specjalnego (Zespół Aspergera) - zajęcia integrujące uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych ze społecznością szkolną - Udział w zajęciach rewalidacyjnych -Zapoznanie z obowiązującymi w szkole regulaminami oraz ich przestrzeganie	uczniowie	nauczyciele specjaliści wychowawcy pedagog
	-Dostrzeganie i docenianie każdego wysiłku dziecka, stosowanie zasad ZOW i PSO (po przeprowadzeniu aktualizacji) - opracowanie IPET dla uczniów z potrzebą kształcenia specjalnego -Wypracowanie wspólnych zasad komunikacji i postępowania w sytuacjach trudnych, wymiana doświadczeń - Uczestniczenie w różnych formach doskonalenia -Współpraca z pedagogiem szkolnym -Przestrzeganie ogólnie przyjętych zasad komunikacji i zachowania	nauczyciele	wychowawcy nauczyciele liderzy zespołów samokształceniowych dyrektor nauczyciele pracownicy szkoły

	-Spotkania i konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami - Przedstawienie rodzicom podstawowych dokumentów regulujących pracę szkoły (statut, ZOW, program wychowawczy i profilaktyki) - Zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych (pedagog, logopeda) - Systematyczny rozwój współpracy z Radą Rodziców w zakresie profilaktyki i wychowania -Organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach integrujących społeczność szkolną -Przestrzeganie ogólnie przyjętych zasad komunikacji i zachowania	rodzice	dyrektor nauczyciele Rada Rodziców cała społeczność szkoły
Stworzenie wspólnego frontu oddziaływań wychowawczych	-Systematyczna, precyzyjna, konsekwentna współpraca społeczności szkolnej np. tworzenie programów naprawczych dla klasy, ucznia.	cała społeczność szkoły	dyrektor wychowawcy Rada Rodziców